

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична онлайн-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА, ПСИХОЛОГІЇ ТА
ПЕДАГОГІКИ В УМОВАХ ВІЙНИ»
13-14 квітня 2023 року**

Біла Церква
2023

УДК 340

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Актуальні проблеми права, психології та педагогіки в умовах війни: матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. 13-14 квітня 2023 р. Білоцерківський НАУ. 207 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

Сокиринська О.А. Правовий аналіз відповідальності за створення канцеляційних таборів у збройних конфліктах.....	68
Слободянюк В.С., Сокиринська О.А. Цивільні об'єкти, що знаходяться під захистом міжнародного гуманітарного права.....	71
Prisac A.V. General competence is a premise for the existence of the administrative form and the mixed form of civil rights defense.....	75

Секція 3 Актуальні питання цивільного, господарського, екологічного, земельного, аграрного права, трудового права та права соціального забезпечення в умовах воєнного стану

Пахомова А.О. Основні тенденції міжнародного захисту цивільних прав.....	78
Іванова М.А., Ярошевська Т.В. Теоретико-правове регулювання сурогатного материнства з іноземним елементом.....	81
Інгульська Д.А., Лаговська Н.В. Особливості правового регулювання договорів купівлі-продажу нерухомого майна в умовах воєнного стану.....	85
Аргат Я.П. Питання банкрутства фізичної особи в умовах воєнного стану.....	87
Настіна О.І. Правові питання примусової евакуації дітей в умовах правового режиму воєнного стану.....	89
Обіюх Н.М. Сучасні правові аспекти рекреаційного природокористування.....	91
Мельник В.О. Охорона та збереження природних ресурсів у сільській місцевості.....	94
Кофанова О.В., Кофанов О.Є., Фесенко П.О. Проблеми гармонізації законодавства України з країнами Європейського союзу в сфері альтернативних моторних палив.....	96
Єфремова І.І., Ломакіна І.Ю. Психологічні та правові аспекти мобінгу.....	100
Черевань А.А., Андрійв В.В. Щодо організації трудових відносин: виклики сьогодення та шляхи їх подолання.....	104
Малишко І.В. Соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей в умовах війни.....	107

Секція 4 Актуальні питання педагогіки в умовах воєнного часу

Цвид-Гром О.П. Електронний документообіг у ЗВО: переваги та перспективи.....	110
Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Формування наукового мислення студентів-юристів на заняттях з української мови за професійним спрямуванням.....	111
Пацян А.С., Литвин В.А. Організація самостійної роботи учнів на уроках хімії в умовах воєнного часу.....	115
Ордіна Л.Л. Самостійна робота студентів як засіб формування академічних компетенцій.....	119
Лебедєва І.Л. Діджиталізація як шлях забезпечення інтеграційних процесів в освіті.....	121
Двореченцева А.С., Галієва О.М. Зміст та суть поняття «критичне мислення».....	125
Береговенко Н.С. Перекладацькі трансформації, що використовуються для перекладу параметричних прикметників (на матеріалі фільмів каналу bbc “the blue planet” та “life”).....	127
Тарасюк А.О. Communicative effectiveness of native suggestive texts.....	131
Жуков В.П., Сун Цзянь Формування організаційно-педагогічних навичок майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах воєнного стану.....	133
Хахула Л.П., Хахула Б.В. Модель компетентнісного зростання викладача ЗВО за діяльнісного функціонування у складних соціальних умовах.....	137
Ігнатенко В.Д. Асинхронне навчання як можливість реалізувати освітній процес в умовах воєнного стану.....	140

трудового договору у повному обсязі покладається на державу, що здійснює збройну агресію проти України [1].

У зв'язку з погіршенням платоспроможності підприємств багато з них не має змоги оплатити працю працівників, але законодавством визначено, що роботодавець повинен вживати всіх можливих заходів для забезпечення реалізації права працівників на своєчасне отримання заробітної плати [1]. Він може відтермінувати строк виплати і звільняється від відповідальності за несвоєчасність сплати, але це не звільняє його від обов'язку в подальшому виплатити її, адже оплата праці є конституційною гарантією.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що під впливом спричинених війною викликів на підприємстві можливо по-різному організувати роботу, щоб покращити трудові відносини і умови праці. В залежності від форми власності, виду діяльності підприємства, організації трудового процесу, обставин, що впливають на його діяльність, рівня небезпеки роботодавець та трудовий колектив самостійно може обрати необхідний для себе варіант відносин. Але треба пам'ятати, що під час роботи мають бути створені безпечні та нешкідливі умови праці, за які несе відповідальність роботодавець, а кожному працівнику гарантується оплата праці за роботу, адже воєнний стан не звільняє роботодавця від обов'язку виплати заробітної плати.

Список використаних джерел:

1. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 р. №2136-IX // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text> (дата звернення: 15.03.2023).
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин: Закон України від 01.07.2022 р. №2352-IX // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2352-20#Text> (дата звернення: 15.03.2023).
3. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. №254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 15.03.2023).
4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 №322-VIII // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 15.03.2023)

УДК 342

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ

Малишко І.В.,

старший викладач, кафедри публічно – правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Вагоме значення в обороні України, захисті її суверенітету, територіальної цілісності й недоторканності, забезпеченні державної безпеки відіграють військовослужбовці Збройних Сил України. Саме на них покладаються найважливіші функції держави.

Правовий статус військовослужбовців виходить із засадничих конституційних положень. Відповідно до частини 5 статті 17 Конституції України держава забезпечує соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їхніх сімей [1].

Соціальний захист військовослужбовців / громадян, звільнених із військової служби та членів їх сімей є також важливою функцією держави, що передбачає реалізацію їх прав, пільг, гарантій та компенсацій органами державної влади, органами військового управління й органами місцевого самоврядування; вдосконалення механізмів та інститутів соціального захисту зазначених осіб; охорону їх життя та здоров'я, а також інші заходи, що спрямовані на створення умов для життєдіяльності, що відповідають характеру військової служби та її ролі у суспільстві [2; 5].

У статті 17 Конституції України вказується, що держава забезпечує соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їхніх сімей. У ст. 9 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» описується про такі права, пільги та соціальні гарантії: «з приводу продовольчого, речового та іншого матеріального забезпечення; про безоплатну кваліфіковану медичну допомогу у військово-медичних закладах охорони здоров'я, що надається державними або комунальними закладами охорони здоров'я за рахунок Міністерства оборони України».

В Україні існує ціла низка нормативно-правових актів, які регулюють захист прав військовослужбовців та членів їх сімей. Водночас їх наявність не забезпечує реального захисту прав даної категорії осіб. Так, незважаючи на ряд заходів, закріплених на нормативно-правовому рівні, питання соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей і до цього часу залишається відкритим. Зокрема, чинне законодавство України не містить визначення поняття «соціальний захист членів сімей військовослужбовців», а також завдань такого захисту, що, на нашу думку, негативно впливає на розуміння самого поняття «соціальний захист членів сімей військовослужбовців». Лише вказує, що «держава гарантує військовослужбовцям та членам їх сімей соціальний і правовий захист відповідно до законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів».

Під соціальним захистом членів сімей військовослужбовців необхідно розуміти діяльність держави, спрямовану на встановлення системи правових і соціальних гарантій, що забезпечують реалізацію конституційних прав і свобод, задоволення

матеріальних і духовних потреб членів сімей військовослужбовців відповідно до особливого виду їх правового статусу в суспільстві.

Характерними ознаками такого захисту є:

1) урахування умов і ситуацій, що сприяють виникненню юридичних фактів для здійснення соціального захисту членів сімей військовослужбовців;

2) наявність спеціального законодавства, яке визначає особливості соціального захисту даної категорії осіб;

3) державна політика щодо соціального захисту військовослужбовців має враховувати також соціальний захист членів їх сім'ї;

4) даний соціальний захист включає в себе пільги, гарантії, а також інші види матеріального забезпечення. До завдань соціального захисту членів сімей військовослужбовців слід віднести: створення сприятливих соціально-економічних умов; забезпечення належного матеріального забезпечення, оздоровлення; проведення соціально-орієнтовної житлової політики, охорони здоров'я, освіти, материнства й дитинства.

У більшості країн світу держава піклується як про якість соціального захисту військовослужбовців, так і про реальну можливість отримання ними цих пільг, для забезпечення соціальних гарантій реалізується цілий комплекс заходів, які спрямовані на забезпечення гідного рівня життя і задовільного самопочуття як самих військовослужбовців, так і членів їхніх сімей.

Одним зі шляхів покращення забезпечення соціального захисту військовослужбовців ЗС України може бути надання кредиту на житло або самого житла на пільгових умовах. Це має бути прописано в довгостроковому контракті на службу в ЗС України або іншому військовому формуванні, що безпосередньо стимулюватиме до проходження служби.

Отже, нормативно-правове врегулювання питань забезпечення соціальних гарантій українських військовослужбовців і членів їхніх сімей має наближатися до міжнародних стандартів, зокрема країн-членів НАТО. Саме на це слід націлити вітчизняну специфіку системи соціального забезпечення.

Напрями подальших досліджень можуть полягати в удосконаленні механізму забезпечення соціальних гарантій військовослужбовців в Україні з урахуванням закордонного досвіду.

Список використаних джерел:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей : Закон України від 20.12.1991 р. № 2011-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011>
3. Сидоренко А.О. Правове регулювання соціального захисту членів сімей військовослужбовців: досвід зарубіжних країн The scientific heritage № 107.-2023.- с. 70-73.